

REFİK SAYDAM HÜKÜMETLERİ DÖNEMİNDE TÜRKİYE'NİN EKONOMİ POLİTİKASI (1939- 1942)

Mustafa Yahya Metintaş
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Mehmet Kayıran
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

M.Yahya METINTAŞ & Mehmet KAYIRAN

Özet

Dr. Refik SAYDAM başbakan olduktan kısa bir süre sonra, 1 Eylül 1939'da İkinci Dünya Savaşı başlamış, tüm Avrupa'yı saran savaş Türkiye'nin güvenliğini tehdit eder hale gelmiştir. Üretim araçlarının yetersizliği, nakliye ve dış alımda ortaya çıkan sıkıntılar sonucunda, arz talebi karşılayamaz hale gelmiştir. Böylece, Türkiye ekonomisi ağır bir enflasyonist baskı altına girmiştir.

Bu araştırmada, Dr. Saydam ve Hükümetlerinin II. Dünya Savaşı'nın yıkıcı- yok edici savaş ortamında ekonomik faaliyetlerin sürdürülmesine yönelik "sıkı devletçi tavır" olarak adlandırılan karar ve uygulamaları, tarihsel belge ve bilgilerin ışığında değerlendirilmiştir.

Devletin ekonomiye etkili bir biçimde müdahale etmesi, ekonomik sorunların çözümünde başarılı olamamış; temel gıda maddeleri karneye bağlanmıştır. Yazımızda incelenen; Saydam Hükümetlerinin izledikleri ekonomik politikalar ve uygulamaları Cumhuriyet Tarihi'nin en çok eleştirilen ve tarihsel bir yöntemle ayrıntılı bir biçimde ele alınmayan bir süreçtir. Bu dönemde, sosyo-ekonomik sıkıntılar yaşanmış olmakla beraber; Türkiye'de açlıktan ölenler olmadığı gibi; Çin ve Sovyetler Birliği'nde yaşanmış olanlara benzer, gerçek anlamda kıtlıklar da yaşanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İkinci Dünya Savaşı ve Türkiye, Refik Saydam, Ekonomi Politikası.